

مدیریت مالی شخصی

سبک تخصصی مدیریت مالی شخصی مبتنی بر بیانات مقام معظم رهبری

شناسنامه پژوهشی اثر

تألیف: محمد رضا سیداری

به اهتمام: مرکز مطالعات حدیث و روایت

دانشکده و پژوهشکده فرهنگی و تولید قدرت نرم دانشگاه جامع امام حسین (ع)



دانشگاه جامع امام حسین
مؤسسه چاپ و انتشارات

دانشگاه جامع امام حسین

مؤسسه چاپ و انتشارات

۷۱۰

سری علوم اسلامی - ۴۰

مدیریت مالی شخصی

سرشناسه: سیمپاری، محمدرضا، ۱۳۷۱- عنوان و پدیدآور: مدیریت مالی شخصی: سبک تخصیص منابع مالی شخصی مبتنی بر بیانات مقام معظم رهبری / تألیف: سیمپاری، محمدرضا مشخصات نشر: تهران: دانشگاه جامع امام حسین، مؤسسه چاپ و انتشارات، ۱۳۹۷ مشخصات ظاهری: ۲۷۳ ص. مصور (بخشی رنگی)، جدول (بخشی رنگی)؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س. م. فروست: دانشگاه جامع امام حسین، مؤسسه چاپ و انتشارات، ۷۱۰، سری علوم اسلامی. شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۵۲-۷۳۵-۷ وضعیت فهرست نویسی: فیپا موضوع: امور مالی شخصی -- جنبه های مذهبی -- اسلام / م. / Finance, Personal - Religious aspects موضوع: خامنه ای، سید علی، رهبر پهلور اسلام ایران، ۱۳۱۸ - پیام ها و سخنرانی ها / موضوع: Khamenei, Sayyed Ali -- Messages and speech موضوع: شیوه زندگی - ایران / Lifestyles Iran شناسه افزوده: سیمپاری، محمدرضا، ۱۳۷۱ - شناسه افزوده: دانشگاه جامع امام حسین، مؤسسه چاپ و انتشارات، رده بندی کنگره: ۴۱۳۹۷ م ۹ س ۲۳۰ / ۲ BP رده بندی دیویی: ۳۳۳/۶۸۳۷۷ رده کتابشناسی ملی: ۵۵۴۰۲۱۶

عنوان: مدیریت مالی شخصی: سبک تخصیص منابع مالی شخصی مبتنی بر بیانات مقام معظم رهبری

تألیف: محمدرضا سیمپاری

صفحه آرا: سید احمد ابوترابی

لیتوگرافی - چاپ و صحافی: مرکز چاپ سپا

نوبت چاپ: اول (تیر ۱۳۹۹)

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

قیمت: ۷۰۰۰۰ ریال

نشانی: تهران، بزرگراه شهید بابایی، بعد از پل لشکرک، دانشگاه جامع امام حسین (ع).

معاونت پژوهش و فناوری، مؤسسه چاپ و انتشارات تلفن: ۸۸۸۳۲۹۷۷

مرکز پخش: تهران، میدان فردوسی، فروشگاه و نمایشگاه مؤسسه چاپ و انتشارات

دانشگاه جامع امام حسین تلفن: ۸۸۸۳۲۹۷۷

کلیه حقوق، اعم از چاپ و تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس برای ناشر محفوظ است.

فہرست

۱۷ پیش گفتار

۱۹ مقدمه دکتر علی رضائیان

۲۱ بخش اول چارچوب نظری

۲۳ الف) مقدمه

۲۴ الف) اصل اثر بر برنامه ریزی مالی شخصی

۳۲ ب) پیشینه موضوع

۳۹ ج) روش پژوهش و تحلیل مضمون

۴۲ شبکه مضامین

۴۲ مزیت انتخاب روش تحلیل مضمون در این کتاب

۴۴ د) گام های کاربردی

۴۴ گام اول - آشنا شدن با متن و ترسیم بررس

۴۵ گام دوم - کدگذاری اولیه

۴۵ گام سوم - جستجو و شناسایی مضامین

۵۲ گام چهارم - ترسیم شبکه مضامین

۵۸ گام پنجم و ششم - تحلیل شبکه مضامین و تدوین گزارش

۵۹ ه) اعتمادپذیری پژوهش

۶۰ بررسی اعتبارپذیری

۶۰ تأییدپذیری

۶۰ ارزیابی تحلیل مضمون

۶۲ جمع بندی

۶۳ بخش دوم اصول تخصیص منابع مالی شخصی

۶۵ مفهوم مال

۶۶ اصول نگرشی حاکم بر تخصیص منابع مالی شخصی

۶۶ اصول بنیادین نگرشی

۶۷ توجه به رزاقیت خداوند در فرآیند تخصیص منابع مالی

۶۹ ریشه داشتن اموال شخصی در اموال عمومی

۷۰ اموال، نعمت های الهی

۷۲ آخرت گرایی

۷۳ فتنه انگیزی مال و زیاده خواهی نفس انسان

۷۴ توجه به آثار نهان تخصیص مالی

۷۵ اصول و بنای نگرشی تخصیص منابع مالی شخصی

۷۶ انسجام الگوی تخصیص منابع

۷۶ رعایت ارزش ها در تخصیص منابع مالی

۷۸ تخصیص غفلت در روبرو هوس

۸۰ اثربخشی تخصیص منابع مالی

۸۱ صرفه جویی در زندگی معمول و گشاده دستی در راه مصالح عمومی

۸۳ دلبستگی به مال موجب غفلت از انجام وظایف الهی

۸۴ احساس مسئولیت نسبت به نیازمندان و حق آن ها

۸۵ توجه به نقش تأثیرگذار بانوان در تخصیص منابع مالی شخصی

۸۶ عدم دلبستگی به تولیدات خارجی و توجه به تولید ملی

۹۰ توجه به وجود دشمن و سیاست های او

۹۴ اصول اقتضائی

۹۵ شرایط زمانی

۹۵ توجه به درآمد کشور و مصارف اقشار مختلف

۹۷ تأثیرگذاری جایگاه و مقام در نحوه تخصیص

- ۱۰۰ رابطه مستقیم مسئولیت و تکلیف با درآمد و بهره‌مندی
- ۱۰۱ رعایت توازن در نسبت مصرف به تولید
- ۱۰۱ اصول عملیاتی تخصیص منابع مالی شخصی
- ۱۰۳ انفاق
- ۱۰۳ چیستی انفاق و برخی مصادیق آن
- ۱۰۴ فریضه (واجب) بودن انفاق
- ۱۰۵ انفاق، حق سائل و محروم
- ۱۰۵ نتیجه تک انفاق
- ۱۰۶ مقدار انفاق
- ۱۱۱ صاحب فایده انفاق
- ۱۱۳ هزینه‌های بی‌هوده، مانع انفاق
- ۱۱۵ خیریه و انفاق
- ۱۱۵ انضباط مالی؛ ممنوعیت مصرف‌گرایی و اسراف
- ۱۱۶ اهمیت ممنوعیت مصرف‌گرایی و اسراف
- ۱۱۷ مفهوم مصرف‌گرایی و اسراف و نقطه مقابله آن
- ۱۲۱ حرمت شرعی و ممنوعیت عقلی اسراف
- ۱۲۱ وجود مسئله مصرف‌گرایی و اسراف
- ۱۲۳ پراکندگی مصرف‌گرایان و مسرفان
- ۱۲۴ آثار مصرف‌گرایی و اسراف
- ۱۲۵ ضرر مصرف‌گرایی و اسراف در هر دو سطح شخصی و کلان
- ۱۲۵ نرسیدن نعمت‌های الهی به برخی افراد
- ۱۲۶ فزاینده شکاف طبقاتی
- ۱۲۶ اختلال روانی و اجتماعی

- ۱۲۷ باعث امیدواری دشمن به تحریم و تکمیل کننده ضربه او
- ۱۲۹ آثار مصرف گرایی
- ۱۳۰ جمع بندی آثار مصرف گرایی و اسراف
- ۱۳۱ مصادیق خاص مصرف گرایی و اسراف
- ۱۳۷ جمع بندی مصادیق خاص اسراف
- ۱۳۷ مبارزه با اسراف (عنوان فرعی)
- ۱۳۹ اصلاح نگرش
- ۱۴۰ توجه به حرمت شرعی اسراف
- ۱۴۰ تدبیر، جود و سخا، بای انضباطی مالی
- ۱۴۱ میانه روی برای متمکین و قناعت برای افراد متوسط
- ۱۴۱ تعامد راه های توسعه جویی به مردم توسط دولت
- ۱۴۲ تبیین مسأله اسراف و صرف گرایی توسط دستگاه های فرهنگی
- ۱۴۳ اجتناب از اسراف
- ۱۴۳ صرفه جویی و کنار گذاشتن اسراف، وظیفه مشترک مردم و مسئولین
- ۱۴۳ پرهیز از اسراف توسط ملت و دولت رای، مالچ دورنگرو کنونی
- ۱۴۴ اهتمام آحاد ملت و مسئولان به رعایت عادات کشور
- ۱۴۴ انضباط مالی در سطح شخصی و دولتی
- ۱۴۵ احساس مسئولیت در قبال هدر دادن منابع عمومی
- ۱۴۶ وجهه همت قرار دادن مسئله اسراف توسط مسئولین
- ۱۴۶ صرفه جویی در مصرف اموال عمومی توسط مسئولین
- ۱۴۷ پرهیز از اسراف و ریخت و پاش
- ۱۴۷ دوری از خرج های بی خودی و بی قاعده
- ۱۴۷ مدیریت مصرف با عقل

- ۱۴۸ اجتناب از اسراف در سطوح کوچک
- ۱۴۸ جلوگیری از اسراف
- ۱۴۹ مبارزه با اسراف وظیفه همگانی مردم و مسئولان
- ۱۴۹ جلوگیری از اسراف توسط قوه مقننه و مجریه با برنامه ریزی و اجرا
- ۱۵۰ نگاه عیب جویانه به اسراف
- ۱۵۰ مبارزه با نابود کردن اموال عمومی و اموال شخصی
- ۱۵۱ فرهنگ سازی
- ۱۵۱ تعلیم مردم توسط مسئولین
- ۱۵۱ توجه مسئولین به دوری از ریخت و پاش و اسراف؛ یادگیری مردم
- ۱۵۲ کار فرهنگی و تبلیغاتی دستگاه های مسئول
- ۱۵۳ نهی از منکرات اقتصادی
- ۱۵۳ سیاست گذاری
- ۱۵۴ برنامه ریزی مسئولان برای مبارزه با اسراف
- ۱۵۴ نیاز به سیاست گذاری برای مبارزه با اسراف
- ۱۵۴ استفاده از اهرم مالیات و یارانه برای پرمصرف ها و تنویر مصرف ها
- ۱۵۵ قانون هدفمندسازی یارانه ها
- ۱۵۵ آثار هدفمندسازی یارانه ها
- ۱۵۵ کاهش اسراف و اصلاح ساختار اقتصاد
- ۱۵۵ مدیریت مصرف حامل های انرژی
- ۱۵۶ هدفمند کردن یارانه ها؛ راه حل مسئله اسراف برق و حامل های انرژی
- ۱۵۶ اقدامات زیرساختی
- ۱۵۶ اصلاح شیوه آبیاری توسط دولت
- ۱۵۷ شبکه های انتقال و ارتباطات فرسوده و مسئولیت مسئولین کشور

- ۱۵۷ ممنوعیت تجمل گرایی و اشرافی طلبی
- ۱۵۷ ضد ارزش بودن تجمل گرایی و اشرافیت، نهی از آن و علت ها
- ۱۵۹ تجمل گرایی و سبک زندگی غربی؛ نقش دشمن و نفوذ
- ۱۶۳ اشرافی گری در دوران سازندگی
- ۱۶۴ آثار منفی اشرافی طلبی و تجمل گرایی
- ۱۶۵ اقدام در جهت ریشه کن کردن اشرافی طلبی (عنوان فرعی)
- ۱۶۶ دو مخاطب ویژه درباره اشرافی طلبی و تجمل گرایی
- ۱۶۶ مسئولین
- ۱۶۸ پادشاهان
- ۱۷۰ خرد کردن، به نیاز همراه مقداری گشایش و گاهی سختی به عنوان تمرین
- ۱۷۳ قناعت و ساده روی
- ۱۷۴ ممنوعیت کنزکردن
- ۱۷۴ مفهوم کنزکردن و سنت آن
- ۱۷۵ حرمت کنزکردن
- ۱۷۷ سرمایه گذاری نکردن در شرایطی، ه سداق کنزکردن است
- ۱۷۷ جمع بندی ممنوعیت کنزکردن
- ۱۷۸ سرمایه گذاری در تولید
- ۱۷۹ نظر اسلام درباره تولید ثروت
- ۱۸۰ نیاز کشور به سرمایه گذاری در تولید
- ۱۸۱ قید ویژه سرمایه گذاری؛ سرمایه گذاری در جهت پیش برد مملکت
- ۱۸۳ اسراف و تجمل گرایی، مانعی برای سرمایه گذاری در تولید
- ۱۸۵ بورس ها، بازاری برای سرمایه گذاری در تولید
- ۱۸۵ در جریان فرصت های سرمایه گذاری قرار گرفتن، حق مردم

- ۱۸۶ غافل نشدن از سرمایه‌گذاری در صنایع متوسط و کوچک
- ۱۸۷ جمع‌بندی سرمایه‌گذاری در تولید
- ۱۸۹ خرید محصولات داخلی
- ۱۸۹ اهمیت استفاده و توجه به محصولات و تولید داخلی
- ۱۹۲ آثار مصرف محصولات داخلی
- ۱۹۴ تبعات مصرف کالای خارجی که مشابه داخلی دارد
- ۱۹۶ اثر ترجیح کالای خارجی
- ۱۹۷ تعویت خرید داخلی (عنوان فرعی)
- ۱۹۸ موافق بودن دولت در مصرف کالای داخلی
- ۲۰۰ مصرف داخلی داخلی توسط ملت
- ۲۰۱ فروشگاه‌های عرضه محصولات داخلی
- ۲۰۱ پژوهش‌های علمی
- ۲۰۲ اصلاح فرهنگی به سوی مصرف بومی داخلی
- ۲۰۴ شناسایی فعالیت‌ها و زنجیره‌های اقتصادی بومی دارو صنایع مادر
- ۲۰۴ بالابردن کیفیت تولیدات داخلی و صنعت نساجی؛ وظیفه دولت، قانون‌گذاران، بنگاه‌های اقتصادی و کارگران
- ۲۰۵ مدیریت واردات کالای خارجی و مبارزه با قاچاق
- ۲۱۳ جمع‌بندی خرید محصولات داخلی
- ۲۱۳ پرداخت مالیات
- ۲۱۴ وجوب و لزوم پرداخت مالیات
- ۲۱۵ وجود مسئله در حوزه پرداخت مالیات
- ۲۱۶ هدف و آثار مالیات
- ۲۱۸ ممنوعیت پیروی کردن از سبک زندگی غربی

پیش‌گفتار

یکی از مباحث بسیار مهمی که در سال‌های اخیر توسط رهبر معظم انقلاب به عنوان یک موضوع راهبردی مطرح شد، موضوع «سبک زندگی اسلامی-ایرانی» است، که مفهومی بسیار جامع داشته و حوزه‌های مختلف فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، ... را در بر می‌گیرد. این بحث از سال‌ها قبل تحت عناوین مختلف مطرح و جنبه هشدار آن تحت عنوان تهاجم و شبیخون فرهنگی به صورت جدی از طرف رهبر معظم انقلاب گوشزد گردید. اما این بار نه تنها بر جنبه سلبی مبنی بر عدم تبعیت از سبک زندگی غربی، بلکه بر طراحی الگوی سبک زندگی اسلامی-ایرانی نیز تأکید ویژه صورت گرفت.

یکی از عرصه‌های سبک زندگی، مدیریت امور مالی در زندگی شخصی است؛ هر شخص برای اداره کردن امور مالی خود، خانواده‌اش سبک و روشی را مدنظر قرار می‌دهد. درآمد داشتن (تجهیزه تابع مالی) و تخصیص دادن منابع مالی به امور مختلف، جنبه‌هایی از سبک مدیریت امور مالی اشخاص و خانواده‌ها است.

طبعاً بینش‌ها، نگرش‌ها و رفتار اشخاص در شکل‌دهی و جهت‌دهی سبک زندگی، اقتصاد و سبک زندگی نقش مهمی دارند. در جهت تحقق اقتصاد مقاومتی و مکتب اقتصادی اسلام، یکی از اجزایی که لازم است منطبق بر آموزه‌های اسلامی شکل بگیرد، مدیریت مالی اشخاص و خانواده‌ها می‌باشد. نقش اشخاص و خانواده‌ها در این زمینه آن قدر برجسته است که اگر ساختارها مطابق با مکتب اسلام و اقتصاد مقاومتی شکل بگیرند اما اشخاص دارای نگرش غیراسلامی به مدیریت مالی خود و خانواده‌شان باشند، تحقق هدف

مذکور، با مشکل جدی روبه‌رو خواهد شد؛ زیرا جامعه و اشخاص، آن ساختار را نادیده گرفته و در نتیجه در آن ایفای نقش نخواهند کرد.

با توجه به تأکیدات مقام معظم رهبری بر علوم انسانی اسلامی از یک طرف و از طرف دیگر تأکیدات معظم‌له بر سبک زندگی اسلامی و جایگاه مدیریت مالی شخصی در این زمینه، در این کتاب به استخراج و تبیین اصول تخصیص منابع مالی شخصی مبادرت شده است. بیانات مقام معظم رهبری و جهت‌دهی‌های ایشان برای شکل‌گیری فرهنگ غنی و تمدن نوین اسلامی، در عرصه مدیریت مالی شخصی و سبک زندگی مالی اسلامی، حاوی رهنمودهای فراوانی بوده است که در قالب چارچوب علمی در این کتاب ارائه گردیده است. مطالعه و تأمل پیرامون این اصول و بیانات، حرکتی است برای تطبیق دادن سبک مدیریت مالی اشخاص و خانواده‌ها مطابق با آموزه‌های اسلام ناب. همچنین، برای تحقق اقتصاد مقاومتی در شرایط کنونی که دشمن اقتصاد کشور را هدف گرفته است، تحقق سبک زندگی اسلامی مدیریت مالی شخصی، کاملاً ضروری و لازم و مؤثر خواهد بود.

امید است اساتید و پژوهشگران حوزه اندیشه رهبرانقلاب و سبک زندگی اسلامی، به آثاری از این قبیل، با نگاه عالمانه و نقادانه نگریسته و راهنمای آثار بعدی باشند و با پیاده‌سازی این اصول در زندگی شخصی خود و فرهنگ‌سازی آن، برای تحقق مدیریت مالی شخصی، مکتب اقتصاد اسلامی و اقتصاد مقاومتی ایفای نقش نمایند.

امید است اشخاص، خانواده‌ها، مراکز علمی و فرهنگی، قشر فرهیخته و فرهنگ‌ساز کشور، با پیاده‌سازی این اصول در زندگی شخصی خود و فرهنگ‌سازی آن، برای تحقق مدیریت مالی شخصی مکتب اقتصاد اسلامی و اقتصاد مقاومتی ایفای نقش نمایند.